

MINDSZENTI LAP

Egyes szám 10 fillér
Félévre 3 K * Egy évre 6 K

Megjelen minden
vasárnap

Várjuk a tavaszt

Kemény telünk volt, mely a munkásemberre nehezebb napokat hozott. Még az erdőben se lehetett a nagy hideg miatt gallyazni, famunkát vállalni; a szántóföldeken pedig igazán szünetelt minden. A szokásos trágyakihordás is elmaradt jobb napokra.

Várjuk a tavaszt, amely kedvezőbb kilátások mellett köszönt majd ránk.

A törvényhozás az árvízszújtotta vidékeken csak az árvíz-társulatoknak nyolcmillió koronát juttat kezébe, hogy amint csak lehetséges, a szükséges ármentesítési munkákat kezdjék meg, hogy a szegény népnek keresete legyen.

A kereskedelmi miniszter is sokfelé indít a vasút mellett mindenféle munkákat, melyek a dologtól nem irtózó kezeknek jó keresetet biztosítanak. Még egy pár hét és lesz a mezőn, a szántón is annyi terméremek munka, hogy csak legyen dolgos kéz, amely elvégezni tudja.

Gazdálkodó olvasóinkhoz e helyen is azzal a figyelmeztetéssel vagyunk, hogy földjüket minél jobban műveljék. Mert csodák nem történnek. Nem elég csak a jó időjárás, hanem a földnek meg kell adni mindazt a munkát és tápláló erőt, melyre szüksége van.

Aki a tavasziak alá még az ősszel nem szántott, azt ez nagyon botorul cselekedte, mert így igen sok víz párolgott el földjéből, amire pedig a tavaszi vetéseknek annyira szükségük van.

De legalább, mielőtt az első napon tehetik, az első mély szántást végezzék el, aztán vetés előtt már csak sekélyen szántsanak és porhanyítsák a talajt kas- és tövisboronával. Persze emellett nagyon fontos a földnek a termelés következtében kimerített erejét trágyával pótolni.

Minden kisgazda úgy rendezze be gazdaságát, hogy legalább minden negyedik esztendőben földje trágyázásban részesüljön. Sokszor egy hold jó erőben tartott föld többet terem, mint tíz más. És hogy

a kisgazda nem boldogul, az éppen nem amiatt van, mert nem miveli kellőképpen a földjét. Nem adja vissza a földnek kiuzsorázott erejét és nem a kellő növényeket termeszti: vetésforgója teljesen hibás, azért elkeseredve nézi, hogy neki negyedrészt annyi termése sincs, mint másnak, aki ebben a haladó világban nyitva tartotta a szemét és okszerűen műveli földjét.

Istenbe vetett reménnyel várva a tavaszt, mindezeket nem is először, nem is utoljára mondjuk el, mert azt hisszük, hogy minden egyes felemelt szavunk egy-két embert megnyer a jó ügynek, a jobb gazdálkodásnak, amely nemcsak az illetőnek elsőrangú érdeke, hanem nagy érdeke a szeretett hazánknak is. Hiszen a haza is csak akkor virulhat fel, ha a gazdálkodó népe elő tudja varázsolni mindazt a termőföldből, melyet tudás és szorgalom onnan elővarázsolni tud.

Általában megyünk is szépen előre, de ne maradjon el senki. Aki nem halad, az jó messze elmarad, ott marad, ahol a jólét helyett a gond, a nélkülözés, a keserűség a sikertelen munka felett való bosszúság tanyázik. Mi szebb helyre hívjuk a magyart! S rajta áll, hogy odaérjen.

— Büntetik a sorozásról

elmaradókat. Legtöbbször úgy történt a múltban, hogy ha egy állításköteles ujonc a fősorozáson nem jelent meg és a fősorozás után jelentkezett a sorozójárási tisztviselőnél, a tisztviselő minden további eljárás mellőzésével egyszerűen intézkedett az illető utóállítására tekintetében. Arra, hogy kérdőre vonták az állításkötelest a fősorozás elmulasztásért, igen ritkán került sor és akkor is elég volt egy szimpla mentség ahhoz, hogy a mulasztás fölött napirendre térjenek. Nagyon sok állításköteles egyenesen annak köszönhetette a katonakötelezettség alul való szabaddulását, hogy a szigorubb fősorozásokról elmaradt és a már patriárkálisabb és valamivel felületesebb utóállításra, mint alkalmatlan, átcsuszott. A honvédelmi miniszter most körrendeletet bocsátott ki, amelyben szigoruan utasítja a sorozójárási tisztviselőket, hogy a fő-

sorozásról elmaradt állításköteleseket a legszigorubbau vonják kérdőre, mi volt az oka elmaradásának és ha az illetők teljesen elfogadható módon, lehetőleg okmányokkal mulasztásukat igazolni nem tudják, véderő elleni vétség vagy kihágás miatt ellenük nyomban eljárás indítandó.

Rákócziné álma.

— Igaz történet. —

Írta: Farkas Emőd.

II. Rákóczi Ferencné menyegyzetében, rózsaszínű selyempaplan alatt alszik, hófehér karjára támasztva a fejét, amelyen szétbomolva vastag arany lepelként omlik el ezüst csillogású, nagy, buzaszöke haja.

Arca fénylik, mint a leesett hó a holdsugárban. Keble lázasan piheg, meggyipiros ajka néha megrándél, mint akinek szívét hirtelen nagy fájdalom markolja meg.

Künt komor, fekete árnyat vetnek a házak a holdfénytől ezüstös földre, s az ős zuzmarás leheletétől lassan peregnek le a fonnyadt falevelek.

A szél panaszos zugással vágat a Kárgátok felől. Sójájában egy nemzet fájdalma zokog. Suhogása mintha a Majthénynál ravatalra tett szabadság kísértő szelleme volna. Ott kopog, ott járka a varsói kolostor tetején, rázza, zörgeti az ablakokat, néha zokogó hangon sziszzen föl:

— Most megy az én lelkem édes fiám, a nagy Rákóczi, a bujdosásba.

A fejedelemszöveg nem hallja ezt. Selymes pillája lezárva, arát betakarja az álom bársonyos szárnya. Egy nagy tündérvilágban jár ő: a szabad, szép Magyarországon.

De egyszerre valami borzasztót láthat, mert harmatteste megvonnaglik és összerándul. Karját föl emeli s ajkán kétségbeesett sikoltás tör ki. Az iszonyat és rémület kiáltása ez.

Aztán felugrik a patyolat ágyban, s az ablakon beömlő holdsugárnál rémülten néz körül.

Komornája meghallja a sikoltást s ijedten fut be a szomszéd szobából.

— Mi történt, felséges asszonyom? — kérdi dideregve.

A fejedelemszöveg kezére támasztja forró homlokát, amelyen nagy gyöngyecsapok fénylenek, s reszketve, töredeve sóhajtja:

— Nem járt itt senki?

— Egy lélek se, felséges asszonyom.

— Lehetetlen. Gyujts gyertyát s kutasd át a szobát.

— A komorna világot gyujt s átvizsgálja mind a két szobát, de sehol semmi nyom, hogy valaki ott járt volna.

A fejedelemszöveg reszketve ül az ágyon s arca haláláspádd.

— Valami rosszat álmódott, feleséges asszonyom.

— Igen, rossz álom volt csupán. Egy ismeretlen férfi közeledett hozzám, kezében habzó bilikumot tartott.

A komorna tágranyilt szemmel bámult a fejedelemszövegnyra.

— Mit akarhatott azzal a bilikummal? — kérdezte nagyot nyelve.

— Felém nyujtotta, hogy igyam belőle.

— Különös, — szólt rekedten a komorna.

— Én eltoltam magamtól, mert nem voltam szomjas s képzeld, az az ismeretlen, akinek most is előttem áll az arca, ismét felém nyujtotta, s fojtott hangon mondta:

— Igyál, ez az utolsó ital életemben.

A komorna mosolyogni próbált, de a hideg borzongatta.

A fejedelemszöveg ragyogott az egészségtől, duzzadt a rózsás ifjúságtól, s ime, a halál követe bejelenti érkezését.

— Ez az álom azt jelenti, hogy nemsokára meg fogok halni, — folytatta a fejedelemszöveg.

— Ivott a bilikumból, feleséges asszonyom?

— Nem; újra eltoltam magamtól. Ijedtemben nagyot sikoltottam és felébredtem.

— Ha nem ivott belőle, akkor ez az álom azt jelenti, hogy soká, nagyon soká fog élni.

Rákócziné mély, átható pillantást vetett a komornára, aztán tompa, fátyolozott hangon felelte:

— Nem tudom, mit jelent, de azt az embert, aki a bilikumot nyujtotta, százezer ember közül is fel tudnám ismerni...

Rákócziné ezután Párisba ment lakni.

Az 1721-ik év nagy részét St.-Cloudban, unokatestvére: az orleansi hercegné közelében töltötte.

Ősszel súlyos betegségbe esett. Unokatestvére, aki betegágya mellett virrasztott, azt hitte, hogy vízi-betegségben szenved.

De Rákócziné felgyógyult és Párisba költözött.

A chesmidy-i kolostorban bérelt lakást, s amíg azt rendbehozták, fogadóba szállott.

Egy napon hirtelen rosszul lett, a pamlagra dőlt s udvarmestere: gróf Schlieben, elhívatta a királyi család orvosát, a nagyhirű dr. Helvetiust.

Az orvos belépett, Rákócziné ránézett; meredt arcát halálos sápadtság öntötte el, ajka vonaglott, egész teste reszketett.

Az orvos közelebb lépett.

Rákócziné borzadva kuporodott össze, kezével eltakarta a szemét s úgy didergett, mintha jeges víz csurgott volna a nyakába.

Az orvos megfogta az üterét; a fejedelemszöveg keze görcsösen rángatózott.

— Hideglelés, — szólt nyugodtan az orvos, aztán gyógyszerrel rendelt a betegnek.

Amikor távozott Rákócziné meredten bámult utána. Arcán lázrózsák gyultak ki, amiket ismét letörölt a halálos sápadtság. Egész lényé iszonyu rémületet és megdöbbenést fejezett ki.

Az udvarmester csodálkozva kérdezte hogy miért ijedt meg annyira attól az orvostól.

— Ah Istenem tördelte kezeit Rákócziné; ez az az ember aki nekem Varsóban azt a billikumot nyújtotta.

Az udvarmester mosolyt erőltetett az ajkára, bár maga is megdöbbsent.

— Hogyan, fenséges asszonyom, hiszen Helvetius sohasem járt Varsóban.

— Ő volt, határozottan ő volt, akit álomban láttam. A hangja, a járása, a beszéde, minden mozdulata ugyanaz.

— Fenséges asszony csak képzelődik, igyekezett megnyugtani az udvarmester.

— Biztosan tudom, hogy ő volt, azért borzadtam meg annyira tőle. Majd mosolyogva tette hozzá:

— De legyen nyugodt, még nem fogok meghalni.

— A felől teljesen nyugodt vagyok, — felelte az udvarmester.

— Nem, nem fogok meghalni e betegségben, mert ez nem az a szoba, amelyet álomban láttam.

Az udvarmester pusztá képzelődésnek tartotta a fejedelemasszony álmát, s csak nevetett magában.

Rákócziné 1722-ben beköltözött a chesmidy-i kolostorba.

Amikor végig vezették lakosztályán s a hálószobájába lépett, iszonyodva sikoltott föl és borzadva tántorodott vissza.

Az udvarmester, aki a szobákat mutogatta neki, döbbenve ugrott hozzá.

A fejedelemasszony szédült, tá-molygott s a szoba falához tántorgott.

Az udvarmester megkapta, mert azt hitte, hogy hirtelen ájulás fogta el.

— Mitől rémült meg így fenséges asszonyom? — kérdezte a gróf, amikor látta, hogy Rákócziné szinte szoborrá kövült.

— Eszobából nem jövök ki élve — nyögte elhalóan a fejedelemasszony s a lelkén végigsüvöltő hidegtől szép fehér fogsora erősen vacogott.

— Ugyan miért? — álmélkodott a gróf.

— Mert ez az a szoba, ahol Varsóban az utolsó italt nyújtották nekem.

— Ez csak újabb képzelődés, — válaszolt a gróf.

— Tudom, tudom, hogy itt fogok meghalni, — felelte Rákócziné s nagy világoskék szemének tükrén egy könnyesebb reszketett.

De Rákócziné erőslelkű nő volt s néha maga is mosolygott azon, hogy ő is hisz az álmokban.

Csak azért is elfoglalta azt a hálószobát a kolostorban.

Alig egy-két hét múlva azonban hirtelen nagyon rosszul lett.

Ismét Helvetiust hívták hozzá s ez egy nagy, metszett pohárban valami folyadékot nyújtott neki.

Rákócziné hosszan nézett az orvosra, s arcán nagy, belső nyugtalanság látszott. A poharat elvette és kiitta.

— Az utolsó italom e földön — sóhajtott föl elhalón.

És még azon az estén 1722. február 18-án hét óra tájban hirtelen meghalt.

Udvarmestere lesimitotta szép, szelíd homlokát, amelyen a halálküzdelem verejtéke gyöngyözött, s

karját keresztbe fonva, szomoruan sóhajtott:

— Milyen igaza volt!

Igy halt meg a nagy Rákóczi okos, diplomatalelkű s világszép hitvese.

Tíz évvel előbb megálmodta a halálát s ott és úgy halt meg, ahogyan megálmodta.

HIREK

— Főszolgabíró - választás.

Csongrádvármegye törvényhatósága tegnap tartott közgyűlésén Dr. Dósa István h. főszolgabíróvá választotta meg egyhangulag a tiszántuli járás főszolgabírájává. A választás eredménye nagy megnyugvást és örömet keltett községünkben. Gratulálunk a szép előléptetéshez!

— **Közgyűlés.** Az Iparosok és Kereskedők Köre a mai napon d. u. 2 órakor tartja a kör helyiségében rendes évi közgyűlését. A tagok feltétlen biztos megjelenését kéri a választmány.

— **Gazdaköri értekezlet.** A közelmúlt napokban, a Keresztes Ferenc vendéglőjében értekezletre gyűlt össze a Mindszenti gazdaközönség színe-java, amelyen a nálunk megalakítandó Gazdakör képezte az értekezlet tárgyát. A gyűlés Dr. Dósa István főszolgabíró elnöklete alatt folyt le, s a gazdaközönség testületbe való tömörülésének célját Mihály János anyakönyvvezető a legmesszebb menő részletekig szép és kimerítő előadásban ismertette. Az értekezleten megjelent 107 kisgazda egyhangulag kimondta, hogy vasárnap, azaz a mai napon a község-házán d. e. 11 órakor — a vármegyei gazdasági egyesület vezető tagjainak közbejöttével megtartják alakuló gyűlésüket, amire az érdeklődők ezuton is meghivatnak.

— **A farsang vége.** Hushagyó kedden, éjjel 11 órakor, haragszó hirdette, hogy a farsangi multság véget ért. A keresztény egyház szokása szerint ugyanis a bálak hamvazó szerdától husvétig szünetelnek. Szerdán pedig, a bünbánat jeléül hamut szentelt az egyház, a mult év virágvasárnapján leégetett barkákból, s azzal a hívők homlokát meghintve figyelmeztet, mikép porból lettünk és porrá leszünk.

— **Háziipari kiállítás.** A vármegyei Gazdasági Egyesület részéről, községünkben két és fél hónapos kosárfonó-tanfolyamon készített tárgyakból az elmúlt vasárnap ingyenes kiállítás volt. A kiállítást dr. Dósa István h. főszolgabíró nyitotta meg, mely alkalomra községi előjáróságunk, a hitelszövetkezet küldöttei és még számosan jelentek meg. Ugy a főszolgabíró, mint a küldöttek a legnagyobb megelégedésüket fejezték ki az eredmény fölött. Dr. Dósa szép buzdító beszédet intézett a munkásokhoz s megígérte, hogy a kosárfonó-szövetkezet megalakítását programjába veszi és a majdan felépítendő munkaház nagy munka-

termét rendelkezésükre bocsájtja. Ezután köszönetet mondott Szvoboda Ödön gazd. szaktanítónak azért a kitartó munkásságáért, mellyel a tanfolyam vezetésében oly agilis jóindulatot tanusított. A kiállítás iránt egész napon át igen nagyfokú volt az érdeklődés, melyet legjobban bizonyít az, hogy mintegy 1200-an tekintették meg s a kiállítási tárgyak legnagyobb része elkel.

— **Május elsején tilos az alkohol.** Sajnos, nem minálunk, hanem Svájcban, tilos. A svájci munkás-unió zürichi központja határozta el 110 szóval 26 ellenében, hogy a svájci munkásoknak az idén alkoholmentesen kell megülni a május elsőt, a nemzetközi munkásünnepet. Kimondták azt is, hogy aki a tilalmat megszegi, azt a munkást szigorúan büntetik.

— **Eljegyzés.** Szalma Ferenc helybeli iparos eljegyezte Czírok István kedves leányát: Ilonkát.

— **Társasvacsera.** Aki utoljára mulat — az mulat jól. Ma vasárnap este, farsang záradékaul Zánthó Kálmán jónenű vendéglőjében hagyományos szokás szerint társasvacsera lesz, melyen kitűnő halpaprikás és izletes marhapörkölt kerülnek terítékre. A kibocsátott iven, ezen kedélyes estélyen való megjelenésre igen sokan előjegyezték magukat és a résztvenni szándékozók ezuton is meghívja Zánthó Kálmán vendéglős.

— **Angol humor.** A bank egy főkönyvelője magához rendeli a kiszolgáló fiut: Patt! nesze itt van egy silling, hozzád ezért sajtot, s itt van egy másik silling, ezért bort hozol! — Patt elsiet, de nem sokára visszatér sajt és bor nélkül. „Nami az? — szólítja a főkönyvelő — Hol a sajt, hol a bor?” „Kérem szépen a zsebemben elcseréltem a két sillinget s most nem tudom melyikért hozzak bort és melyikért sajtot”.

— **Vöröskereszt-egyleti multság Szegváron.** A szegvári Vöröskereszt fiók-egylet e hó 22-én, farsang vasárnapján szépen sikerült multságot rendezett a Polgári Kör helyiségeiben, mely ugy anyagilag, mint erkölcsileg várokozason felül sikerült. A helybeli összes intelligens családok, valamint a környékről is igen szép számmal jöttek el az érdekes műsorral kínálkozó ünnepélyre. Az egylet dalárdája hatásos énekszámokkal lepte meg a hallgatóságot. Igen szépen sikerültek Hegedűs Mariska és Zubek Mihály monológjai, míg Király Janka és Hatvani Pál dialógjai a legderüesebb hangulatra ragadta a közönséget. Meglepő volt az „eleven ujság”, melynek vezércikkjét Nagy Imre, tárcáját Matyasovszky Márton, napi híreit László Lajos, művészet, tudomány és színház rovatát Pozsgay István, apróhirdetéseit Hevesy István személyesítették, akik állandó derütségekben tartották a közönséget, élcelődő mondásaikkal általános derütséget arattak. Hogy

a multság oly szépen sikerült, a szereplők tevékenységének, de különösen László Lajosné alelnöknő és Matyasovszky Márton alelnök fáradságot nem ismerő munkájoknak köszönhető. A felülfizetőknek ezuton is köszönetünket fejezzük ki.

— **Dohos gabona javítása.** Valami németországi cég olyan preparátumot reklámoz nagy hanggal, mi a dohos gabonát megjavítja a dohosságát megszünteti. Hirdetés szerint egy vagon gabonát 15 K áru feckendezéssel elsőrendűvé lehet tenni. Óvjuk gazdáinkat, hogy felüljenek a hirdetésnek, mert a gabona dohosságát semmiféle szerrel javítani nem lehet. Aromatikus hatásokkal a szagot ugyan lehet tompítani s valószínű, hogy ez a csodaszer ebben áll, de mivel a dohosság nemcsak szag, hanem a szem belső lényeges elváltozása, haszontalan kiadás lesz a javítási-próba, mert a szag elvételével a belső elváltozások csak megmaradnak.

— **Hasznos háziállatok őszeirása.** A Mindszenti község területén fogatosított ez évi állat-összeirásnál találtatott 1816 drb szarvasmarha, 1398 drb ló, 3375 drb sertés, 168 drb juh és 1 drb kecske. Az állatállomány a mult évi összeirás eredményéhez képest szaporodott a szarvasmarhánál 33-al, lónál 98-al, ellenben apadt a sertésnél 596-al, juhnál 95-el és a kecskénél 1-el.

— **Harapós ló.** A harapós lóval nagyon szeliden kell bánni; azt ütni, verni egyáltalán nem szabad. Hogy ápolóját ne bánthassa, tessék tisztítás közben rövidre kötetni. Befogva sem harapja meg a társát, ha a zablának a másik ló felé néző részére egy körülbelül 5 koronás nagyságu bördarabot huzat, amelynek belső része disznósértével van kibélelve, illetve olyan, mint a kefe. Mihelyt a ló társa felé fordul, hogy megharapja, a kefe megböki száját, de kárt nem tesz benne. Néhány kísérlet után a ló többé nem is próbálja meg, hogy megharapja társát. Ha nemcsak a társát bántja, hanem mindenki felé kap, akár ember, akár állat, akkor legjobb, ha szájkosarat tesznek rá. Ez aztán biztosan megvéd mindenkit.

— **A műtrágyákkal való visszaélések meggátálása.** Illetékes helyről felhívjuk a gazdák figyelmét, hogy újabb időben, kiváltkép külföldi cégek ügynökei értéktelen anyagokat túbbnyire összeörlött, de fel nem dolgozott kóport mindenféle név alatt — mint pl. a mostanában különösen hangzatos aprikulturfoszfát elnevezéssel — kínálnak a gazdáknak. Sokszor jó szuperfoszfátot adnak el, de sokkal kevesebb foszfortartalommal mint a minővel azt kínálták. Mindezen visszaélések ellen hatásos oltalmat nyújt a mezőgazdasági termények hamisítását tiltó 1895: XLVI. t. c. A törvény rendelkezéseinek azonban csak ugy lehet érvényt szerezni, ha a vásárló a gazda rendelésnél kiköti, hogy milyen minőségű árut kíván és amint az áru megérkezik, annak megvizsgálásával meggyőződik arról, hogy a szállított áru megfelel — teljesen a kínált áru minőségének. Nem elegendő, ha a megrendelésnél a gazda egyszerűen csak szuperfoszfátot rendel, hanem meg kell mondania azt is, hogy hány százalék vízben oldható foszforsavat kell tartalmaznia a szuperfoszfátnak. Ha a gazda például 18 %-os vízben oldható foszforsav tartalmu szuperfoszfátot rendel, a szállító cég köteles ezt a tartalmat a zsákon le nem törölhető módon jelezni. P. h. 18 % jelzéssel. Mikor a szállítmány megérkezik, mintát kell abból venni és a legközelebbi vegyvizsgáló állomásnak megküldeni. A mintát két féleképp lehet venni t. i. hiva-

talos uton, vagy magán uton. Hivatalos uton a főszolgabíró vagy rendőrkapitány a vagy a vegyvizsgáló állomás által kell a mintát vétetni. Magán uton maga a vevő vagy megbízottja is vehet mintát, csak két abban az ügyben nem érdekelt tanu kell hozzá. Legjobb, ha az előjáróság két tagját veszi magával tanuknak a gazda. Akár hatósági hivatalos uton, akár magán-uton történik a mintavétel, a szállítmányt a minta vételéig érintetlenül kell hagyni a magán mintavételt azonban a megérkezéstől számított három nap alatt teljesíteni kell. A mintavételről jegyzőkönyvet kell felvenni s erre feljegyzendő minden jel, vagy felírás, a mi a zsákon volt. Mintát ép zsákból kell venni, még pedig a zsák aljából, közepéből és tetejéből. Ha a szállítmány 5 zsáknál kevesebb minden zsákból, ha több az ötödiken felül csak minden ötödik zsákból kell venni. Ha tehát, 5, vagy 7 zsák volt, 5 zsákból, ha 10 zsák volt 5 vagy hat zsákból vegyünk mintát. A zsákokból kivett műtrágya jól összekeverve két, legalább 250 gr. súlyu részben, külön száraz üveg, vagy anyag-edénybe teendő és az légmentesen zárandó s a tanuk pecsétjével ellátandó. Ezután az egyik mintát megtartván, a másodikat a jegyzőkönyvvel együtt a vegyvizsgáló állomáshoz küldjük. Ekként az esetleges visszaélések gátát vettünk s magunkat a károsodástól megóvjuk.

— **A vidéki lapok és az új sajtótörvény.** A rövid idő múlva életbelépő új sajtótörvény súlyos terheket rak a vidéki újságokra is. Elsősorban a politikai újságok helyzete rosszabbodott, mert csak ezek kötelesek kauciót adni és ezt a kauciót az új törvény az eddiginek kétszeresére, 21 ezer koronára emeli fel. Az új törvény meg fogja apasztani a legtöbb vidéki újság főtáplálékát, az ugynevezett nyiltteret. Eddig úgy volt, hogy a nyilttér tartalmáért az volt a felelős, aki a szerkesztőnek beküldte. A lap kiadója természetesen jól felszámította ezeket a nem mindig izléses kirohanásokat. Ezentul a nyilttér tartalmáért elsősorban a kiadó felelős, a szerkesztő csak másodsorban. A kiadó ezenkívül anyagi kártérítésre is kötelezhető. Vagyis a nyilttéri nyilatkozatok, ha nem is hallgatnak el teljesen, semmi esetre sem lesznek oly bárdolatlanok, mint eddig. Új rovat is lesz ezentul a vidéki újságokban, a kötelező helyreigazítások rovata, mely — minthogy vidéken az emberek sokkal érzékenyebbek és több idejük is van, — bővebb és szaporább lesz, mint a fővárosi újságok hasonló rovata.

— **A békítő kályha.** Egy kisebb vidéki városban élt egy járásbíró, aki arról volt nevezetes, hogy nagyon haragudott a pörösködő emberekre. És ezt a haragját különös módon mutatta ki.

Volt a hivatalos szobájában egy óriási cserépkályha és ezzel a kályhával intézte el a pörök java részét. Igaz, hogy ezt a módszerét csak télen érvényesíthette, de így is egyszerű eredményeket ért el.

A békés természetű járásbírónak ugyanis az az ötlete támadt, hogy a pörösködő emberek helyét a nagy kályha tőszomszédságában jelölje ki. Oda tette a panaszosok padját és úgy rájuk fűtetett, hogy nincs az a gőzfürdő, ahol jobban megfűzték volna az embereket. Aki egy percig ott ült, arról csurgott a verejték, mintha vízzel öntötték volna le. Persze ilyen kellemetlen helyzetben sok embernek elment a kedve a pörösködéstől és gyakran, mielőtt még rájuk került volna a sor, otthagyták a járásbíró ur nevezetes kályháját.

Egy alkalommal azonban a bé-

kitő kályha „csütörtököt“ mondott. Egy kövér ember volt a panaszos és rendületlenül ült a kályha mellett. A járásbíró hiába igyekezett a konok panaszost kifűteni a tereből, hiába adta ki újra meg újra a rendeletet a szolgának, hogy tegyen a kályhára, a pörös ember mosolyogva legyintett a kezével: — Hagyja el, bíró ur. Nálam ez nem segít. En tudniillik pék vagyok.

— **Farsangi tréfa a szegedi városházán.** Szegedről jelentik: Nagy riadalmat keltett tegnap a szegedi városházán a városi tanács címére Budapestről érkezett öt kilós, súlyos fadoboz, amelynek feladója nem nevezte meg magát. Mindenki pokolgépet sejtett benne, senki sem merte felbontani s a csomagot az egyik ügyosztályból a másikba küldték. Végre is a gazdasági ügyosztályban egy díjnok nagy halálmegevetéssel vállalkozott a csomag felbontására. Óvatosan felnyitotta a dobozt, amelyből egy teljes csizmadiafelszerelés került ki — kaptafa nélkül. Az egész városháza fellelékezett a felfedezésre. A csomagot valószínűleg színészek küldötték, mert a tanács nemrég a mozit a színházzal egyenlő kultúrtevézőnek nyilvánította. A rendőrség lázasan nyomozza a tréfa elkövetőit.

— **Egy italmérő büntetése.** H. Gy. szegedi szatócsboltjába egy vendég tért be és ott poharazgatva, egy órán belül 11 deciliter rumot fogyasztott, azután akut alkoholemgezés folytán még aznap meghalt. A szatócsot úgy a sze-

gedi törvényszék, mint az ottani tábla gondatlanságból okozott emberölés vétségében bönösnek nyilvánította s ezért elítélte. A Kuria 1913 november 20-án 7813. sz. ítéletével a bönösséget szintén megállapította a következő érdekes indokolással: H. Gy. vádlott mint szeszkimérő, közönséges figyelemmel is gondolhatta, hogy erős szesztartalmu 11 deciliter rumnak egy egyén részére való kiszolgáltatása és illetve egy egyén által való elfogyasztása, különösen ha az illető különben is alkoholist, miről a vádlott tudott, könnyen alkoholmérgezést idézhet elő s miután a vádlott ennek dacára a sértettnek rövid időköz alatt ily minőségű rumot szolgáltatott ki, melyet a vádlott előtt a sértett el is fogyasztott, vádlott abbéli cselekménye kimeríti a büntetőjogi beszámítás alá eső gondatlanság fogalmát; nem tévedett eszerint a másodbíró abban, hogy a vádlott cselekményét büncelekménynek minősítette.

— **A tyukoknak makkal való etetése.** Eddig csak a disznókat makkoltatták, most már a tyukokat kezdik rászoktatni erre a fontos élelmiszere. Ugyanis sokan arra a tapasztalatra jutottak, hogyha a tyukot makkal etetik, a makk nagyon elősegíti a tojástermelést. A makkal való etetés a következőképpen történik: Az ősszel szedett makkot kemencében megszáritva, liszté őröljük, ezen lisztet kevés vízzel keverve, ételmaradékokkal, asztalhulladékokkal a baromfiaknak adjuk, lehetőleg meleg vízzel keverjük a lisztet, és úgy adjuk a baromfiaknak. Legjobb azonban a makklisztet meleg vízzel tésztává gyúrni és belőle zsemlyenagyságu

cipókat sütni: adagolás előtt a cipót szétmorzsoljuk, meleg vízzel keverve a rendes étellel összevegyítve etetjük meg; a tojáshéj gyorsabb képződése szempontjából égetett és szétzúzott csont is jó hatással van, különösen hol a héjatlant tojás nem ritka jelenség, még a jó apróra összetört tojáshéj is jó eredményt hoz létre. A tyukok illetéknép való etetése folytán tojóképességüket nagyban fokozzuk és minden tekintetben tökéletesbedik az állat.

— **Kötelező az állattartás Németországban.** A kedvezőtlen állattenyésztési viszonyok egyik főokának azt tartják a német gazdák, hogy sok nagybirtokos egyáltalán nem foglalkozik állattartással és állattenyésztéssel. Ezért most nagyszabásu mozgalmat indítottak meg, hogy a bérlőknek és a birtokosoknak hivatalosan kötelességükké tegyék az állattartást, még pedig a birtok nagyságának megfelelő arányban.

— **A házaseset örömeiből** való ez a kis párbeszéd:

— Emlékszel-e még, Manó, hogy milyen hideg tél volt az esküvőnk napján.

— Oh, hogyne, még ma is vacogok, ha rágondolok.

SPORT

Pályakérelem.

A Mindszenti Testedző Kör választmánya legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy Mindszent község képviselőtestületéhez kérvényt nyújt be, melyben futballpálya részére mintegy két holdnyi terület átengedését kéri.

Ha tekintetbe vesszük, hogy mily hatalmas lépéssel viszi előre a testnevelés, a szabadtéri testedzés ügyét Mindszent község képviselőtestülete azzal, hogy az ugynevezett partalján elterülő selejtes legelőből pálya céljára két holdnyit kiszakít, úgy azt nem is lehet áldozatnak tekinteni.

Midőn más városok és községek hatalmas támogatásban részesítik sportegyesületeiket, Mindszent község képviselőtestülete sem zárkozhatik el a Mindszenti Testedző Kör ezen kérelme elől. Kell, hogy képviselőtestületünk minden tagját áthassa a cél magasztossága, melyet az ujonan alakult sportegyesület tűzött maga elé: egészséges testülkű emberek nevelését.

Hogy micsoda hatalmas tényezővé fejlődött korunkban a sport, azt a nemzetek egymásközi versengése világosan mutatja. Ma már a fejlettebb kulturájú államok óriási összegekkel támogatják sportjukat, mert tudják, hogy ez az áldozat busásan megtérül nemzetük sportjának dicsőséges szereplése révén.

Talán így volnánk szűkebb hazánkkal, Mindszennel is. Mert a sportjára hozott áldozatot az visszatéríti azzal, hogy szélesebb körben megismerteti Mindszent község kulturális fejlettségét, nevel alkotó, gyarapító munkára egy új nemzedéket.

Megalakul a tornaszakosztály. A mindszenti Testedző Kör március hó 4-én szerdán este fél

HORVÁTH ANTAL

:: GRAFIKAI ::

MŰINTÉZETE

MINDSZENT

A vármegye legmodernebb és teljesen ujonnan berendezett könyvnyomtató műintézete és papirnemű-nagykereskedése Egyetlen grafikai műhely, ahol a legegyszerűbb nyomtatvány is kiváló izléssel lesz gyártva Két gyorsajtó, 14 munkagép Saját erőtelep és vulkanizáló Gyönyörű betűújdonságok és ékítmények műnyomásokhoz Interurbán távbeszélő: 9 szám

8 óraker alakitja meg a második- és pedig a tornaszakosztályt. A megalakítandó szakosztályban a svéd tornarendszert fogják kultiválni és abban nemcsak férfiak, hanem hölgyek is résztvehetnek. A tagokat azzal értesíti erről az elnökség, hogy az összejevetel hejét rövidesen tudatni fogja.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL.
Horváth Antal grafikai műintézete, Mindszent.

A tiszántúli járás főszoigabirájától.
366/1914. szám.

Pályázati hirdetmény.

Csongrádvármegye tiszántúli járásához tartozó Szegvár községben rendszeresített II-ik községi orvosi állás az eddigi községi orvosnak a tiszáninneni járásba, járási orvossá történt kinevezése folytán megüresedvén, ezen II-ik községi orvosi állásra pályázatot hirdetek és felhivom mindazokat, akik ezt az állást elnyerni óhajtják, hogy az 1908. évi XXXVIII. t.-c. 7. §-ában körülírt képesítésüket és az eddigi működésüket igazoló okiratokkal felszerelt pályázati kérvényüket folyó évi március hó 31-ig bezárólag hozzám nyujtsák be.

Ezen állással évi 1400 korona fizetés, 600 korona lakáspénz és a községtől 400 korona személyi pótlék jár.

A községben, melynek lakossága 7369 főnyi, területe pedig 14760 kat. hold, magánorvos nincs.

A választás megtartása iránt a pályázati kérvények beérkezése után fogok intézkedni.

Mindszent, 1914 február 20.

Dr. Dósa,
h. főszoigabiró.

Eladó vendéglő és ház

Mindszentben, a főútcán levő nagyvendéglőmet összes berendezéssel, házzal együtt — más vállalat miatt — örökáron eladom, esetleg hasznbérbe kiadom.

A vendéglő áll: 1 nagyterem, 1 kisterem-1 söntés, üvegezett folyosó, fásított kert-helyiség, szaléti, fedett kuglizó, 2 teke, asztal (egyik új); továbbá 6 szoba, 1 téli és 1 nyári konyha, éléskamra, magtár, jégverem, istálló, göré, 2 nagypince, stb. stb.

Saját acetylén világítás!
Vizvezeték a házban!

Komoly vevőknek, vagy bérbe venni szándékozókknak szivesen ad bővebb felvilágosítást a tulajdonos:

Zánthó Kálmán vendéglős, Mindszent.

Meghívó.

A Mindszenti Önségélyző Szövetkezet

miután az alapszabályok értelmében kihirdetett s személyenkint egybehívott közgyűlése február hó 22-én megtartható nem volt, újabb közgyűlési határnapul

március hó 8-ikának d. u. 2 órája tüzetik ki, melyre a részvényesek ezuton is tisztelettel meghivatnak.

Mindszent, 1914 február 23.

Az Igazgatóság.

A tiszántúli járás főszoigabirájától.

390/1914. szám.

Pályázati hirdetmény.

Csongrádvármegye tiszántúli járásához tartozó Nagymágozs községbe elhalálozás folytán megüresedett községi orvosi állásra pályázatot hirdetek és felhivom mindazokat, akik ezt az állást elnyerni óhajtják, hogy az 1908. évi XXXVIII. t.-c. 7. §-ában előírt képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okiratokkal felszerelt pályázati kérvényüket folyó évi március hó 20-ig bezárólag hozzám nyujtsák be.

Ezzel az állással évi 1600 korona fizetés és a 132100/1908. sz. B. R. 15. §-a rendelkezéseinek mindenben megfelelő lakás- és kerthasználat van egybekötve. Ezenfelül a községi orvos egyuttal a község területén levő, gróf Berchtold Lipótné és gróf Károlyi Imre tulajdonát képező uradalmak orvosa is szokott lenni, amely teendőkért évi 1400—1400 korona, összesen 2800 korona fizetés jár. És végül, mint-hogy magán orvos közelben nincs, egyéb magángyakorlat folytán is a községi orvos tisztességes megélhetése teljesen biztosítottnak ígérkezik.

A községnek, melynek lakossága 3936 főnyi, területe pedig 21597 kat. hold, vasuti állomása, postája és távirdája is van.

A választás megtartása iránt a pályázati kérvények beérkezése után fogok intézkedni.

Mindszent, 1914 február 20.

Dr. Dósa,
h. főszoigabiró.

Lucza József vegyiruhatisztító és kelmefestőgyára, Szeged

Alapított: 1902-ben. Főüzlet: Laudon-utca 9. Telefonszám: 994. Fióküzletek: Gizella-tér 3. (Telefon 1055.) és Szent-György-utca 10. (Telefon 1281.) Vidéki fiók: Zenta, Fő-tér; Hódmezővásárhely, Szegedi-u. 8. szám.

Vegyirtisztító- és kelmefestő-gyáram a mai kor igényeinek teljesen megfelelően an berendezve és miután a modern technika legújabb gépei rendelkezéssemre állanak, azon helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb izlést igénylő és szakmámba vágó munkát mindenkinek teljes megelégedésére módomban áll azonnal teljesíteni, illetőleg szállítani. M. kir. szabadalmazott tisztítószereimmal felülmulhatatlan kivitelben vegyileg tisztítok: uri-, női- és gyermekruhákat, tisztí egyenruhákat, himzést, butorszövetet, szőnyeget, csipke- és szövetfüggönyöket stb., stb. Külön kalaptisztító-osztály, hol kizárólag férfi- és női-kalapok tisztításával és festésével foglalkoznak. — Minta-festészet és plissirozás varrodáknak és kereskedőknek. A tisztításra átadott férfiruhák gondosan kijavittatnak szabó-osztályomban. — Gyászesetben szövet- és selyemruhák, valamint férfi-öltönyök soron kívül festetnek egész feketére. — Különlegesség: structollak vegyileg tisztítása, festése és gondörítése.

Vidéki rendelések főüzletemben a legnagyobb figyelemmel intézettek el. Részletes felvilágosítással készséggel szolgálok.

Szives megrendeléseket kér

Lucza József, vegyirtisztító és kelmefestő.

Jó munkáért elismerőlevelek az ország minden részéből!

Beszélő-mozi Mindszentben.

A Huszadik század legnagyobb találmánya, a beszélő mozi, mely bámulatba ejtette az egész világot, a legközelebbi napokban Mindszentben is látható és hallható lesz. A kép megelevenedik előttünk, mozog és beszél.

Szerdán, március hó 4-én mutatják be a Bertók-féle vendéglő nagytermében.

Tekintve a nagy érdeklődést, ajánlatos, ha a közönség ülőhelyeit előre biztosítja.

Miután csak egy nap lesz látható, senki ne mulassza el ezen ritka alkalmu előadást megtekinteni.

Előadások: délután 3 óraker gyermek-előadás. Este két előadás: első előadás 6 óraker, második előadás 8 óraker kezdődik.

HELYÁRAK: Az esti előadásra: I. hely 1 K, II. 80 f, III. 60 f. Délutáni előadásra: I. hely 80 f, II. hely 60 f, III. hely 40 f.

Modern könyvkötések

hivatali, kereskedelmi
vagy magánhasználatra
elismert szép és tartós kivitelben
készülnek

Horváth Antal könyvkötészetében.

Hivatalok, egyházak, iskolák és bankok az ország minden részéből a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoznak az általam szállított könyvek szépségéről és olesóságáról.

Különlegesség:

Diszkötések, aranyozások
és aranymetszések,
a legújabb módszer szerint.

Vizit-

fénykép 3 darab 3 korona
Horváthné fényképezeti
műtermében Mindszentben

Eljegyzési és esküvői értesítéseket 2 koronáért közöl lapunk kiadóhivatala

Apolló-mozi

ma, vasárnap este
a Bertók-féle vendéglőben
szenzációs sorozattal

művészi előadást
rendez.